

KURJER WARSZAWSKI

D. 24. Lipca. — Rok 1837.
Poniedziałek.

№ 193.

Jutro, Ś. Jakób.
Ostatnia Kwadra.

Wczoraj w kościele XX. Augustjanów, Amatorów i Artyści muzyczni grali Mszą koronacyjną portugalską, dzieło *Andrego*, Ofertorium *Elsnera*. W kościele XX. Piłarów, wykonano Mszą *J. Hajdena* i *Benedictus M. Krogulskiego* (Ojca). W kościele XX. Karmelitów na Lesznie, iako wokławę Najświętszej MARIJ Sżkaplerznej, również i w kościele parafjalnym Panny MARIJ, były także muzyki. — Wczoraj o godzinie 10 zrana, w zamku liczne zebrane znakomite Osoby wojskowe i cywilne, witały onegdaj przybyłego z zagranicy JO. Feldmarszałka, Xcia *Warszawskiego*. — JW. Jenerał piechoty, Dowódca korpusu *Kajzarow*, wrócił do Warszawy. — Wczoraj Redakcji Kurjera przestano dukat w złocie, przez mylny rachunek w grze *Wista* nadpłacony. Zł. 14 przeznacza się na Instytut mor: zan: dzieci, reszta dla biednej Wdowy. Z. — Księgarnia *G. Sennewalda* odebrała nowy transport nót muzycznych, między innymi, na skrzypce: *Szerblana* fantazją, *Lubina* warjacje, dzie: 39, *Lipińskiego* 3ci koncert; do śpiewu: *Merkadantego*, wieczory włoskie, czyli zbiór 8miu arji i 4ch duetów, złp. 19, i rozmaite śpiewy z opery *Kapelisik biały*, muzyka *Obera*. — Niepewna pogoda, odstraszyła wczoraj od przejazdów za miasto, iednak *Królikarnia* i ogród *Unrua* miały dosyć Gości. W wielkim Teatrze, po ślicznym tańcu wykonanym w ciągu Igo aktu *Włoszki w Algierze*, przez JPannę *Szłancowską*, *Gwozdeckę* i JP. *Grękowskiego*, ciż Tancerze zostali przywołani; a po operze JPanna Józ: *Turowska*, tudzież JPP. *Żółtkowski*, *German* i *Szezurowski*, przedstawiający swą dawną rolę Deia. W Rozmaitości, po *Ona go nie nawidzi* przywołani: JPani *Halpert* (2 kroć), oraz JPP. *Komorowski* i *Kudlicz*, a po *Staruszkiewiczach* JPP. *Zdanowicz* i *Panczykowski*.

Z *Petersburga* 5/17 Lipca. — 27 z. m., Pan *Milbank* Minister pełnomocny Królowy Jmci W. Brytanji, miał zaszczyt być przyjętym przez N. PANA, i złożył J. G. Mości listy oznajmujące o zgonie Króla Jmci *Wilhelma IV*, tudzież o wstąpieniu na tron połączonych Królestw W. Brytanji i Irlandji Królowy *Alexandry Wiktorjcz.* Poskończonem posłuchaniu, P. *Milbank* miał podobnie zaszczyt być przyjętym przez N. CESARZOWE. — Jenerał-adjutant Hrabia *Orłow* 26 Czer: udał się do Londynu, z powinszowaniem od N. CESARZA, Królowej Angielskiej, wstąpienia na tron, i z oświadczeniem Królowej wdowie po Królu *Wilhelmie IV*, ubolewania nad smutną stratą, która ją dotknęła. (T. P.)

Białystok d. 25 Czer: 1837 r. — Rocznica urodzin JEGO IMPERATORSKIEJ MOŚCI, obchodzona była wtutejszem mieście, z powinną tej uroczystości, okazałością. Po odbytej paradzie wojskowej, JO. Xiążę *Dołhorukow* Wileń: Woieny Grodzień; Białost: i Miński Jenerał-Gubernator, o godz: IItej z rana wpałacu CESARSKIM przyjmował od Urzędników władz Wojskowych, Cywilnych, Dworzaństwa i Duchowieństwa powinszowania; po czem udał się do kaplicy zamkowej, na Nabożeństwo odprawione za długoletnie zdrowie N. PANA i całej NN. RODZINY. JW. Cywilny Gubernator obwc: Biało: Rzeczywisty Radea Stanu i Kawaler *Hunaropuło*, dawał dnia tego dla Urzędników władz cyw: i wojsko: obiad, zaszczycony bytnością JO. Xcia *Dołhorukowa*. Wieczorem całe miasto rżęsiście było iluminowane, wśród takowej iluminacji najświetniej iaśniał dom, na obchód tej uroczystości w środku rynku, przez Dworzaństwo przygotowany. Nieba sprzyjały temu obchodowi; gdyż pomimo dni poprzednich dżdżystych i pochmurnego

początku dnia tego, pod wieczór zalaśniała najprzyjemniejsza pogoda. Dworzeństwo obwodu Białost: na uczczenie z swojej strony tej krajowej uroczystości, dawało w dniu tym Bal okazali, uświetniony obecnością JO. Xcia *Dołtorukowa*, który rozpoczynał Bal z JW. Marszałkową obw: Białost: *Michałowską*. O północy, wśród zabaw i Gości 200 przeszło osób, przed opuszczeniem sali balowej przez JO. Xcia *Dołtorukowa*, wniesiony przez JW. Marszałka obw: *Michałowskiego* toast, za zdrowie N. PANA, spełniło zgromadzenie zokrzykami radości i najszczerzych życzeń. W czasie kolacji, toast takowy z temiż uczuciami powtórzony i zabawa uprzyjemniona gościnnością JW. Wch Marszałkostwa obwod: *Michałowskich*, oraz JW. Wch Marszałków powiatowych: *Otdakowskiego*, *Ostromęckiego*, *Szepietowskiego* i *Pieńkowskiego*, trwała do 4ej nazajutrz z rana.

Z *Poznania* d. 15 Lipca. — Miesiąc zeszedł odznaczył się niestety! niebezpieczliwymi przypadkami, które wiele ludzi o śmierć przyprowadziły. W *Holendrach* *Chełmno*, pow: *Szamotulskiego*, w nocy, w domu gospodarza ogień wybuchnął; cała familja snem umorzona została, gdy już dach domu się palił, od sąsiadów z trudnością tylko ocalono. Wszakże żona gospodarza i jej dorosła córka chcąc jeszcze rzeczy ratować, wróciły do palącego się domostwa i znalazły tam śmierć w płomieniach. W nocy na folwarku *Ostrow* pow: *Ostrzeszowskiego*, pożar prócz kilka domów owczarnią także z 600 owcami pochłonął; w tej spał owczarz i 2ch owczarezyków; tamten natychmiast się spalił, ci zaś uszli wprawdzie żywi, ale tak uszkodzeni, że w kilka godzin potem w skutek oparzelin na ciele, umarli. Pod wioską *Gąsiorowo*, pow: *Wrzesińskiego*, chłop w niebytności szypca, 3 żony tamecznych stróżów na małym czółnie przez *Warę* przepłynąć chciał. Czółno to na środku rzeki wywróciło się; wszystkie 3 kobiety, z których 2 były brzemiennie, utonęły i chłopka tylko zrzędnosc w pływaniu ocalała. Prócz tego

utonęło 3ch służących przy pławieniu koni, 4 osoby przy kąpieniu; mularza jednego przywalił mur; koń zabił furmana; dwie 10cioletnie dziewczyny które gęsi pasły, znalazły śmierć w dole piasku, gdzie przed deszczem schronić się chciały, a dziecko jedno utonęło w glinkach. Pożary ognia zniszczyły: *Młyn* wodny, 13 domostw, 8 stodoł i 6 stajen. W pow: *Kościńskiego* straciło w 2ch wsiach 33 chłopów przez gradobicie po części połowę, po części też całe żniwo. Po kilku miastach zawiązały się nowe towarzystwa w celu przyodziewania ubogich dzieci; a tak też gmina żydowska w *Lesznie* 25 biednych do szkoły uczęszczających dzieci w odzież letnią opatrzyła. W *Szmiglu* 15cioletnia córka oberżysty wpadła w 60 stóp głęboką studnię i wszyscy sądzili, że zgubiona, ale wyrobnik z tegoż miasta, *Józef Spichała* kazawszy się przez 3 osoby w dużem wiadrze spuścić do studni, wyciągnął dziewczynę z wody i trzymając ją mocno w objęciu swoim, szczęśliwie razem z nią w górę wydobyty został. Pomoc lekarska wczesniej użyta, przywróciła dziewczynie wkrótce przytomność i zdrowie. Wę wsi *Xiggenek* pow: *Szremskiego*, znaleziono dawniej swego *Burmistrza* *Bulińskiego* zamordowanego, podobnie jak *Rzeźnika* żydowskiego w pow: *Szrodz* kim na gościńcu do *Poznania* wiodącym. *Mordercy* dotychczas niezdybani. 2 osoby powierzyły się, jedna utopiła się; służący obywatela pewnego podczas pobytu swego w *Poznaniu* kwasem wityrolowym otrutł się. Miał być za życia pianaństwem zupełnie oddany.

Francaja. — *Jenerał Rini* uprosił postębanie u *Monarchy* i zapewne wkrótce je otrzyma w *Nejli*. — Jedno z pism paryżkich utrzymuje, że *Król Belgicki* obecnie nie bawi ani w *Nejli* ani w *Paryżu*, i tylko inkognito znajduje się na podróży do *Anglii*. — *Izba Parów* na ostatnim posiedzeniu naradzała się nad stosunkami *Francaji* co do *Hiszpanji*; 14go b. m. posiedzenia tejże izby, iako też izby deputo: na rok bieżący zostały zamknięte. — *Gazeta Czas* zawiera wia-

domość o świeżem uzupełnieniu amnestji. — 14go b. m. przyjmował Król Posła holender: i otrzymał od tegoż odpowiedź jego Króla na zawiadomienie o małżeństwie Xięcia orleań. — Pisana francuz: umieściły rozmaite uszczypliwe uwagi nad manifestem Króla hanowers: co do zmiany konstytucji jego kraju. — 15 b. m. zgromadziło się wielu legitymistów na przedmieściu *S. Zermg*, dla uczczenia rocznicy urodzin Xcia *Bordo*; niektórzy nawet na ten dzień udali się do *Kirchbergu*, aby osobiście powinszować młodemu *Henrykowi* i znajdować się na złożeniu examinu z nauk, które już ukończył. — Przed kilkoma dniami doniesiono policji, że młody rzemieślnik znany z złych zasad politycznych, chwilił się w podróży na prowincji, iż w Paryżu zostawił nową machinę piekielną na kształt haubicy, która tak ma być rzuconą w pojazd Króla, iż niechybnie go ośmierć przyprawi. Natychmiast przedsięwzięto śledztwo w oznaczonym mieszkaniu i w istocie znaleziono taką machinę, podobną do bomby. Lokator został uwięziony. — Między Xięciem *Montebello* i jego Sekretarzem *Bellewal* przyszło do żywych nieporozumień. P. *Bellewal* za rozkazem Posła musiał z Szwajcarii wyjechać. — Budowa nowego ratusza w Paryżu ma być ukończoną za lat 5, i kosztować 6 milionów franków.

Anglja. — Na ostatniem zgromadzeniu kawalerów orderu łażennego, ozdobiono Xięcia *Esterhazy* tymże orderem. — Koronę Państwa przeniesiono już do pałacu Królowej *Wiktorki*; która 14go b. m. przyjmowała życzenia uniwersytetów. — Kurjer mniema, że Królowa osobiście odroczy dawny parlament; tymczasem bieg interesów tegoż parlamentu śpiesznie się odbywa. — Królowa nosi order podwiązki na lewem ramieniu, gdyż i Królowa *Anna* podobnie go nosiła. — Zdrowie owdowiałej Królowej znacznie się polepszyło; tak że już odpisała na rozmaite adresy pocieszające. — Poseł Cesarско-Rossyjski 15go b. m. miał dać świetną ucztę dla Lorda *Durham*. Tenże Lord otrzy-

mał i wiele innych zaprosin. — 19tolejni Xiążę *Arystjan* Holstein gliksburgski, przybędzie z *Kopenhagi* dla złożenia powinszki Królowej *Wiktorki*.

Hiszpanja — *Gazeta Francuzka* ogłosiła obszerny artykuł o wojnie istniejącej w Hiszpanji. Podług niej, wojna ta nie jest tylko wojną 2ch stronnictw jednego kraju, ale wojną całej Europy, wojną stronictwa monarchicznego z republikańskiem. Artykuł ten rokujący niepomysłny skutek republikańskiemu, kończy się iak następuje: „Rewolucja ulega dla słabości i wysilenia; umiera ona, gdyż nie może stawić oporu, gdyż się nie może samoistnie porażać; gdyż wszelka materjalna siła dla ułomności jej zasad zostaje zniszczoną. Gdy wysłała iakiego walecznego czynnego Jenerała dla zastąpienia niezdatnego, tedy ostatni wzbrania się oddać dowództwo i grozi że zastrzeli swiego następcę. Gdy się ona (mówi tu o rewolucji będącej zasadą Królowej hiszpań:) uzbraja toporem, tedy topór na nią spada i krew płynie w miastach. Jeśli wzywa mieszkańców miast do pomocy, wówczas odpowiadają jej innty proklamcjami niezawisłości. Zamieszanie w rządzie, zamieszanie w wojsku, rzeź w miastach, bunt w wozozach, oto wtem wyczerpią wszelkie swoje siły. Nakoniec wspierana przez *Anglja*, *Francję* i *Portugalję*, mogąca wolno zawiadować w 9ciu dziesiątych części hiszpańskiego państwa, sprzedając dobra klasztorne, dzwony kościelne, a nawet święte naczynia, iednakże ulega, gdy tym czasem *Don Karol*, mający tylko prawo za sobą, przechodzi góry, rzeki, pokonywa wszelkie wojska, które przeciw niemu stawiają, znajduje żołnierzy, broń i amunicję, wykopywa najzawikłańsze i najniebezpieczniejsze plany, i może w tej chwili spieszyć ku stolicy. Zdać nam się, iż takdwe wypadki stawiają w najjaśniejszem świetle przewagę zasad monarchicznych. Wszelkie powody które z początku czerpano z materjalnego porządku rzeczy, rokowały upadek *Don Karola*, i dla tego łatwo dać się wytłumaczyć

dama zagorzałych ludzi rewolucyjnych; teraz zaś każdy jasno pozna, że wszystko zależy od siły moralnej. Przeto wiara monarchiczna została przywróconą w umysłach, i wypadek ten jest niezmierny, gdyż zmienia całe położenie oświeconego świata. — Z *Balony* donoszą, że powstanie wojska w Bilbao, Kadyxie, Walencji i Katalonji, nastąpiło za przewodnictwem komitetu w Madrycie; a to może za namową Karlistów. — Biega wieść o wyjeździe Pana *Mendizabal* do Paryża, iak mówią, dla wystarania się o potrzebne summy. — P. *Infante* uda się do Londynu celem złożenia powinszowania Królowej *Wiktoryi*. — Wydano okólnik do wszystkich naczelników, aby się starali wszelkimi siłami odeprzeć Karlistów. — Królowa Reientka miała oświadczyć w Kortezach, że chce ujęć do *Kadyxu*, a córkę swoją *Jzabellę* zostawić w stolicy pod opieką pełnomocnego Ministra; wiadomość ta zda się bezzasadną.

Portugalja. — Dla mającego się narodzić następcy tronu, zrobiono w Paryżu przepyszną kolebkę; Małżonka Portugalskiego Posła w tem mieście, wyjechała z nią do Lisbony. — W wojsku okazała się niekarność, mówią nawet, że Jenerał *Celestyno* w skutku buntu musiał schronić się ucieczką.

Rozmaitości. — Niedawno rozstrzygnięto w *Paryżu* nader dziwny proces. Nieaki *Hiard* posiadał w *Ronewil* blisko stolicy kawiarnię pod *wyspą Kalipsy*. R. 1832 zazdrosny sąsiad chciał tenże znak obrać i dla swojej kawiarni; wstrzymany jednak przez władzę, umieścił nad domem godło: *Wielka Kawiarnia lasku Ronewil*. Po niejakim czasie dom został sprzedany. Następca właściciela poznawszy także pierwszeństwo *wyspy Kalipsy* i również chciał iak tego poprzednik, wpadł na przebiegłą myśl nazwać swoją kawiarnię *miastem Kalipsy* bez żadnego względu na ięografją, licząc iędynie na to, że goście omyleni blisko znaczością nazwisk często i do niego zabłądzą. Środek zupełnie się udał, kawiarnia zaczęła

mieć więcej odbytu, ale teraz zyspiarz znów go zapozwał o zmianę znaku. Mieszczanin przezwał w końcu swoje *miasto ięskinię Kalipsy*, lecz powtórnie zapozwany i ten znak musiał zmienić, a nadto złożył 100 fr: iako wy nagrodzenie szkody. — Ogród pałacu *Tulerji* odąd oświeclony będzie gazem. — We *Francji* zamyślają teraz urządzić miejsca publicznych zabaw na wzór prateru w *Wiedniu*. *Marsylja* dała kutemu pierwszy przykład.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Kraśiński Józ: Hra: z Opinogóry; Wołowicz Sedzia z Siedlec; Kucharski Jgn: Dzie: z Piaskowic; Niemirycz Józ: Dzie: z Radostawa; Karwowski Józ: Dzie: z Babianki; Włodek Fel: Dzie: z Gub: Grodzkiej.

DONIESIENIA.

Korzystny interes dla osób trudniących się Tkactwami, Kawiarni, Cukierni, i t. p. Towarzystwo Strzeleckie w Krakowie nabyło na własność Ogród niegdyś Steinkellerów, na *Wesołej*. Ogród ten wraz z Pałacikiem, chce wypuścić w dzierżawę na użytek publiczny, z wolnością założenia tamże Restauracji, Kawiarni, Cukierni, i t. p. Bliższa wiadomość w Drukarni Kurjera.

PULJARES z papierami familji P. Rzewnickiego, znalazła służca Dyrektora Gabinetów; wzywa więc właściciela, ażeby takowy odebrał.

W Hotelu Drezdeńskim znajduje się **LANDKUCZER**, który może zabrać osoby życzące sobiejechać do *Kalisza*, *Wrocławia* lub do *Drezna*. Wiadomość przy ulicy *Śługiej* Nr 556, u *Szwajca*.

Zawiadomiam Szanowną Publiczność, iż w d. 13/25 *Lipca* r. b., o godz: dej z południa, tu w *Warszawie* przy ulicy *Solec* pod Nr 2917/18, *Kareta* poczwórna nowa z wszelkimi rekvizytami przez publiczną licytacją niezawodnie sprzedaną będzie.

K. A. Garbólewski K. T. C. G. M. We *Środę* echeodzi okazją do **POZNANIA**, kočem 3 konnym; wiadomość przy ulicy *Grzybowski* Nr 1055.

Jutro u *Hogaskiego* przy ulicy *Śługiej* Nr 550. **SNIANIE**: *Baranina*, *Sztufada*, *Zrazy*, *Potrawa*, *Kaczki*, *Grzyby*, *Krupniki* i *Rosół*. **KOLACJA**: *Rozbratel*, *Raki*, *Kureczka*, *Zrazy*, i inne *Potrawy*.

Bżis rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 16. **TEATR WIELKI**. Jutro, *Narzczona*. *JPanna Wothów* opuszczając scenę, przedstawi się po raz ostatni.

ORKIESTRA WROCŁ: dziś w *Ogrodzie Unrua*.